

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף בכיר בחינות
מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן **אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים**. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה. לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

מותאם

יש להקפיד על טוהר הבחינות !

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים**. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

ב ה צ ל ח ה !

מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان שאלון 011271 עברית	מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات <table border="1"> <tr> <td colspan="2">שנה السنة</td> <td colspan="2">חודש الشهر</td> </tr> <tr> <td colspan="4">מועד موعد</td> </tr> <tr> <td colspan="2">מס' תעודת הזהות</td> <td colspan="2">סמל ביה"ס</td> </tr> <tr> <td colspan="2">رقم الهوية</td> <td colspan="2">رقم المدرسة</td> </tr> </table> יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	שנה السنة		חודש الشهر		מועד موعد				מס' תעודת הזהות		סמל ביה"ס		رقم الهوية		رقم المدرسة		מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن
שנה السنة		חודש الشهر																
מועד موعد																		
מס' תעודת הזהות		סמל ביה"ס																
رقم الهوية		رقم المدرسة																

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي
* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربوية

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على مواد مكتوبة أو شفوية.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلوية أو أجهزة إلكترونية أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

ملاحظة

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعد لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
4. للمسودة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُثير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنى لكم النجاح!

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תש"ף, 2020
מספר השאלון: 11271

מדינת ישראל
משרד החינוך

עברית: לשון

שאלון מותאם

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעותיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק א	—	שם המספר	—	20 נקודות
פרק ב	—	תחביר	{	יש לבחור באחד הפרקים — 80 נקודות
פרק ג	—	מערכת הצורות		
				סך הכול — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: דף עזר לנבחן (עמ' 10-11).

ד. הוראות מיוחדות:
1. יש לקרוא את הטקסטים שבעמודים 4-9 ולענות על השאלות בגוף שאלון זה, לפי ההוראות.
2. הקפד על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

שים לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

קרא את שלושת הטקסטים שלפניך. השאלות בפרקי הלשון הן בזיקה לטקסטים.

טקסט 1

הפספוס של החיים שלך

מאת הדס ברטל

פסקה א מהו הדבר הראשון שאתה עושה כשאתה מתעורר בבוקר? כנראה מושיט יד לטלפון החכם שלך ובודק מה קרה בזמן שהעזת לישון, וזה אם בכלל זכרת להעביר לפני השנה את הטלפון למצב "השתק" ולא התעוררת מכל זמזום ואטסאפ או התראת פייסבוק. ההתמכרות למה שקורה במרחבי הרשת היא כבר מזמן תופעה פסיכולוגית-חברתית המאפיינת את בני הדור שלנו. בארוחת הערב, בישיבה על הספה עם בני משפחה, בתור במרכול, ואפילו בזמן הליכה – המבט נמשך אל המסך – העיקר שלא להחמיץ את מה שכולם עושים.

פסקה ב הפסיכולוגים מכנים את התופעה הזאת "פומו", FOMO – ראשי תיבות של הביטוי: fear of missing out, או בעברית: "חֶרְדַּת הַחֲמִצָּה". ההגדרה של המושג "פומו" במילון אוקספורד היא: "החרדה שלנו מלהחמיץ אירוע מרגש או חשוב שמתקיים במקום אחר שאיננו נמצאים בו. זוהי חרדה שהרשתות החברתיות מעצימות".

פסקה ג החשש מלהחמיץ אירועים חברתיים ולהיות מחוץ לעניינים הוא עתיק יומין, והוא היה בנו עוד הרבה לפני עידן הטלפונים החכמים. החידוש בדור הנוכחי הוא הצורך שלנו להיות מחוברים לטלפונים שלנו כל העת כדי להישאר מעודכנים. אנחנו רואים פוסטים שהחברים שלנו מעלים מארוחות ערב, ממסיבות או מכל בילוי אחר. בפוסט שהחברים מעלים, הבילוי תמיד נראה מהנה יותר ממה שקורה במציאות, ומייד מתעוררת בנו תחושת ההחמצה, מכיוון שאנחנו לא שם ולא משתתפים בבילוי, ואנחנו חוששים שחיינו אפורים ומשעממים לעומת חייהם המעניינים והמהנים של האחרים.

פסקה ד רועי סמנה, פסיכולוג קליני שמרצה לפני צעירים על תופעת ה"פומו", מספר: "בכל מקום שבו אני מרצה, הקהל הצעיר נסער מתופעת ה'פומו'. תופעה זו מטרידה את כל הצעירים כיום מכיוון שהם חשופים ליותר ויותר רשתות חברתיות באמצעות הטכנולוגיה המתקדמת שמשעבדת את כולם". הוא מייטיב לתאר את התופעה: "אנחנו חיים בתקופה מהירה, עמוסה ומרובת הזדמנויות, אנחנו כל הזמן רודפים אחרי הזדמנות כלשהי שאולי החמצנו, וזה קורה כמובן גם מחוץ לרשתות החברתיות.

* מעובד על פי ברטל, ה' (3 במאי 2016). הפספוס של החיים שלך. ידיעות אחרונות. אוחר מ' yediot.co.il.

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

למשל, הגענו הביתה אחרי יום ארוך, אבל יש מסיבה, ואנחנו לא רוצים להחמיץ את ההזדמנות להצטלם עם כולם. משום כך למרות העייפות אנחנו הולכים למסיבה, מצטלמים, מעלים את התמונות לרשתות החברתיות וחוזרים הביתה – למקום שרצינו להיות בו מלכתחילה. העיקר שלא להחמיץ את ההתרחשות, או גרוע מכך – שיחשבו שאנחנו לא שותפים לה".

פסקה ה

איך נרפאים מכך? איך אפשר להפסיק לחיות בתחושת החמצה? לדבריו של סמנה, לא בטוח שאפשר להירפא, אנחנו תמיד נרגיש שאנחנו מחמיצים משהו. תמיד יהיה מישהו שעושה משהו מעניין יותר או חווה משהו מרגש יותר. סמנה אומר: "העבודה הפסיכולוגית שאנחנו צריכים לעשות היא ללמוד לקבל את זה, להבין שכך העולם בנוי, ושאי אפשר להספיק הכול. הרי כשבוחרים ללכת ימינה, מחמיצים את צד שמאל. רובנו לא מבינים זאת, ומותחים את החיים עד הקצה, העיקר שלא להחמיץ את ההתרחשות".

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

טקסט 2

מחמיצים ונהנים: הכירו את "ג'ומו" (JOMO)

מאת ויקי אוסלנדר

פסקה א' **אנו רוצים להיות מעודכנים ומחוברים כל העת. החשש מלהיות לא רלוונטי, מלהחמיץ דברים, "פומו" (FOMO – fear of missing out) – נהפך להמנון הדור, וביטוייו הם בדיקה אובססיבית של הדואר האלקטרוני והוואטסאפ, כניסה שוב ושוב לפייסבוק, לטוויטר ולאינסטגרם, ריענון חוזר ונשנה של אתרים וקבלת התראות בלתי פוסקות בנוגע לכל העדכונים החמים.**

פסקה ב' **לפי מחקר שפורסם בשנת 2018, האמריקנים בודקים את מכשיר הטלפון שלהם 52 פעמים ביום בממוצע ומשתמשים בו כשלוש שעות בכל יום. "אנשים בודקים את הטלפון שלהם בכל עת, אפילו בזמן שהם בשירותים או באמבטיה", אומרת יעל פולק-חלק, שעוסקת בכלכלה התנהגותית.**

פסקה ג' **"בעידן הנוכחי אנחנו מוצפים כל הזמן במידע שמגיע אלינו בפוש"⁽¹⁾, מסבירה פולק-חלק. "המרחב הדיגיטלי מעניק סיפוק מיידי. אנחנו רוצים לקבל עוד 'לייק' בפייסבוק, ולהעלות עוד תמונה לחשבון האינסטגרם כדי להגדיל את מספר העוקבים. כל אלה מסיחים את דעתנו מאוד – אנחנו נכנסים לאינטרנט כדי לשלוח דואר אלקטרוני ושעתיים אחר כך אנחנו עדיין גולשים באינטרנט ומוצאים את עצמנו באתרים אחרים לחלוטין. נראה שכיום אנשים אינם מצליחים לשמור על ריכוז".**

פסקה ד' **זה היה רק עניין של זמן עד שתהיה תגובת נגד לתופעת ה"פומו". בשנים האחרונות החלה להתהוות קהילה של אנשים שאומנם משתמשים במכשירים דיגיטליים, אך קוראים לצמצם את השימוש בהם. קהילה זו מותחת ביקורת על ריבוי התכנים בפלטפורמות הדיגיטליות, ומבקשת להפחית את הסחות הדעת ואת העיסוק האובססיבי במכשירים הדיגיטליים, לנשום עמוק ו... להחמיץ.**

פסקה ה' **הכוונה היא להתנתק מן הרשת ולהתחבר אליה רק בעת הצורך, לצרוך מידע באופן פעיל ומודע, ובשאר הזמן להתמקד בפעילויות לא מקוונות. במילים אחרות, להיות נוכח ב"כאן ועכשיו" ולא להיכנע לצורך בסיפוק מיידי. הרעיון הוא לבחון מה גורם לנו הנאה בחיים, ולא לפחד להתנתק מהאינטרנט.**

* מעובד על פי אוסלנדר, ר' (4 באוגוסט 2019). מחמיצים ונהנים: הכירו את JOMO, התופעה שתשחרר אתכם מלקושש לייקים.

גלובס. אוחזר מ-globes.co.il.

(1) פוש (Push) – התראה אוטומטית שנשלחת למשתמש על ידי יישומון (אפליקציה), גם כאשר הוא אינו משתמש בו.

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

פסקה ו "הרשת החברתית האהובה עליי הייתה פייסבוק", מספרת מאיה אבישר. "הייתי כל הזמן בפייסבוק, והשקעתי המון אנרגייה כדי להראות לעולם מה אני עושה, עד שהבנתי שזהו מאמץ מיותר, ואמרתי לעצמי: אני מתרכזת בעצמי ובאושר שלי. אני אמדוד את האושר שלי, ולא הרשת החברתית".

פסקה ז את השינוי שהחל באופן ספונטני אימצו עד מהרה חברות טכנולוגיה כמו גוגל ואפל. החברות האלה הבינו שהמשתמשים מתחילים להתקומם נגדן ונגד השימוש המופרז במכשירים הדיגיטליים שהן מייצרות, ושהם מתחילים לפעול למען רווחתם האישית. בכינוס של חברת גוגל הכריז מנכ"ל החברה על "עידן חדש של רווחה דיגיטלית" ובו יעודדו הרגלי שימוש נכונים יותר בטכנולוגיה. הוא הציג כלים חדשים שפותחו בגוגל, המקציבים את זמן הגלישה, וכן כלים המציעים למשתמשים הפסקות יזומות מפלטפורמות שונות. הוא עמד על הבמה ומאחוריו התנוסס המשפט: joy of missing out, ובראשי תיבות JOMO, ובעברית: "ההנאה שבהחמצה" (בניגוד מובהק ל"פומו").

פסקה ח גם חברת אינסטגרם הודיעה שהיא תפיץ עדכון ובו מאפיין (פיצ'ר) שיתריע אם המשתמש עבר את מכסת הזמן שהוגדרה באפליקציה. כמו כן היא הכריזה כי תסתיר את מניין הלייקים כדי שהמשתמשים יתרכזו בתוכן ולא בכמות הלייקים שהם מקבלים. פסקה ט "הגדרתי בסמארטפון שלי חסימה להתראות מפייסבוק", מספרת עופר בילי. "כשהושק המאפיין שמסכם את הזמן שאני משתמשת בכל אפליקציה, נחרדתי לגלות שהרשתות החברתיות, פייסבוק ואינסטגרם, ממלאות זמן רב בחיי. מאז במקום להשתמש בפייסבוק שעתיים או שלוש שעות ביום, צמצמתי את הזמן לארבעים דקות בלבד, וגיליתי שזה לא סוף העולם. היום אני יודעת שגם אם לא איכנס לפייסבוק כמה ימים, לא אחמיץ שום דבר חשוב. זה שינוי תפיסה שקרה לאט".

פסקה י התשובה על השאלה איך לווסת את זמן המסך ולהפחית את תחושת ההחמצה, משתנה מאדם לאדם. לא צריך לחזור לשחק באבנים ובמקלות, אבל חייבים למצוא איזון. שאלה חשובה שצריכה להישאל היא אם הרשתות החברתיות משרתות אותנו או אם אנחנו משרתים אותן – אם אנחנו שולטים בשימוש שלנו ברשתות החברתיות ומפיקים מהן תועלת או אם השימוש שלנו בהן מופרז וגורם לנו חרדת החמצה.

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

טקסט 3

עבור מ"פומו" ל"ג'ומו" מייד, שאל אותי כיצד

מאת ניסן שור

פסקה א לפני כמה שנים "העפתי" את הטלוויזיה מהבית. לא הוצאתי. "העפתי". אני אוהב טלוויזיה. אני חי ונושם טלוויזיה, אבל כבר לא יכולתי לסבול את נוכחותה המתמדת בחיי. כמה רעש הכניס המכשיר המהבהב והמרצד הזה לחיי! תמיד בזתי לאנשים שאחד המשפטים הראשונים שהם זורקים לאוויר הוא "אין לי טלוויזיה", כאילו הם אנשים טובים יותר. מה עושים אנשים שאינם צופים בטלוויזיה? כותבים את יצירת המופת הבאה של האנושות? הרי גם הם משחיתים את זמנם לריק. עם טלוויזיה או בלעדיה, כולנו צופים במחזה הטרגי של הימים החולפים והשגרה המדכאת. עם זאת אפשר להשתחרר גם מן הגורל האכזר הזה. גם לפסיביות יש גבול. לפעמים נוחתת עליך הארה רוחנית, ואתה מבין שזהו, זה נגמר. הטלוויזיה אינה מועילה ואינה מעניקה נחת, ידע או עונג. נהפכתי לאחד מאנשי ה"אין לי טלוויזיה", והטרטור הבלתי פוסק של המכשיר הזה בביתי נפסק לאלתר.

פסקה ב אולם הבעיה אינה רק הטלוויזיה אלא גם פייסבוק, טוויטר, אינסטגרם, ואטסאפ ואנשים שבמקום ליהנות מהופעת רוק מצלמים אותה בווידאו ומעלים את הסרטון מייד לסטורי. בעת האחרונה נחשפתי למושג "ג'ומו" (JOMO), ראשי תיבות של הביטוי joy of missing out (ההנאה שבהחמצה), שנוצר בעקבות המושג "פומו". "ג'ומו" מעיד על השלמה עם המצב הקיים, על התבגרות והתפכחות. אין מה לפחד יותר. אומנם אנו חיים רק פעם אחת, אך האם זה אומר שאנו צריכים להמשיך ולרדוף אחרי הזנב של עצמנו או להיות כמו אוגרים שרצים בתוך גלגל, ואינם מגיעים לשום מקום?

פסקה ג "ג'ומו" הוא תגובת נגד על השפע המשתק. אין שום סיכוי שתצליחו לראות הכול או לקרוא הכול, ועיניכם לעולם לא יספיקו להתבונן באיך-סוף התמונות המועלות לרשת. אז למה לנסות בכלל? אולי תפסיקו כבר לרענן את דף הפייסבוק בבהלה קיומית, לקושש לייקים, לבדוק ללא הרף את הדואר האלקטרוני ואת הודעות הוואטסאפ, להיכנס שוב ושוב לאתרי אינטרנט כאילו מסתתר שם אוצר נדיר? מי שפועל על פי "ג'ומו" מצהיר: אני מחוץ למשחק. בטווח הארוך ינצח "ג'ומו" את "פומו". גם צעירים שנולדו בעידן של הצפה בתכנים, מתעייפים מן המרדף. גם הם אינם רוצים להיות אוגרים.

* מעובד על פי שור, נ' (12 במרץ 2019). עבור מפומו לג'ומו מייד, שאל אותי כיצד. הארץ. אוהור מ-haaretz.co.il.

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

- פסקה ד סקר שנערך בקרב מדגם מייצג של ילידי דור ה-Y⁽¹⁾, הראה ששלושה רבעים מהם מעדיפים להיות בבית במקום לצאת ולצבור חוויות חדשות. הם מבליים פחות זמן ברשתות החברתיות, אינם ממהרים לאמץ כל רשת חברתית חדשה, ובכלל הם אוהבים להיות בבית.
- פסקה ה "ג'ומו" אינו רק ההנאה שבהחמצה אלא גם הידיעה שהשמיים לא ייפלו אם פספסת דבר מה. יש שירים שאיני מכיר אף על פי שיש להם מיליארדי צפיות ביוטיוב. איך אני מחמיץ חוויה ששותפים לה אנשים רבים כל כך? התשובה, במילה אחת, היא: "ג'ומו". במאה ה-21 עמוסת הגירויים – הפספוס מתבקש כל כך.
- פסקה ו "ג'ומו" הוא בהחלט תגובה ראויה של צעירים שנולדו לתוך עידן של אינפלציה של תכנים, אולם גם "פומו" וגם "ג'ומו" הם ניסיון למצוא את הידיים ואת הרגליים בתוך תרבות השפע. ההצעה שלי: סגרו את פייסבוק, את האינסטגרם ואת הטוויטר, וזהו. העולם יחזור לשלוותו.

(1) דור ה-Y – בני הדור שנולדו במהלך שנות השמונים והתשעים של המאה ה-20, וגדלו לתוך ההאצה המהירה בפיתוחים הטכנולוגיים בתחום המחשב והאינטרנט.

דף עזר לנבחן

התנועות הקטנות	התנועות הגדולות	התנועות החטופות
a	פֶּתַח	קֶמֶץ
e	סֶגוֹל	חֶטֶף סֶגוֹל
i	חִירִיק חֹסֶר	חִירִיק מֶלֶא
o	קֶמֶץ קָטָן	חֹלֶם חֹסֶר
u	קוֹבוּץ	חֹלֶם שׁוּרוּק

	גוף ראשון	גוף שני	גוף שלישי
יחיד	מדבר	נוכח	נסתר
יחידה	מדברת	נוכחת	נסתרת
רבים	מדברים	נוכחים	נסתרים
רבות	מדברות	נוכחות	נסתרות

תחביר

סוגי המשפטים: משפט פשוט, משפט מורכב, משפט איחוי (מאוחד/מחובר)

סוגי הנשואים: נשוא פועלי, נשוא שמני, נשוא קיומי (דמוי פועל: יש, אין)

התפקידים התחביריים במשפט: נושא, נשוא, אוגד, מושא, תיאור, לוואי, תמורה

סוגי התיאורים ופסוקיות התיאור: מקום, זמן, סיבה, תכלית, אופן, מצב, תנאי, ויתור

החלקים הבלתי תלויים במשפט: הסגר, פנייה, קריאה

מבני משפט מיוחדים: נושא סתמי, נשוא מורחב, חלק ייחוד, חלק כולל

קשרים לוגיים: ריבוי והוספה, צמצום, השוואה, ברירה, הדגמה, זמן, סיבה ותוצאה, תכלית, ניגוד,

ויתור, תנאי

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

תורת הצורות

בנייני הפועל: קל-פָּעַל (פעל), נִפְעַל (נפעל), הִפְעִיל (הפעיל), הִפְעַל (הופעל), פִּעַל (פיעל), פְּעַל (פועל), הִתְפַּעֵל (התפעל)

גזרות הפועל והשם:

גזרת השלמים, גזרת המרובעים

גזרות החסרים (העלולים): חסרי פ"נ (חפ"ן), חסרי פי"צ (חפי"ץ), חסרי פ"י (חפ"י)

גזרות הנחים: נחי פ"א (נפ"א), נחי פ"י/ו (נפי"ו), נחי ל"י (נל"י), נחי ל"א (נל"א), נחי ע"ו/י (נע"ו/י) גזרת הכפולים (ע"ע)

דרכי תצורת המילים:

גזירה מסורגת: שורש ומשקל

גזירה קווית: בסיס וצורן, הלחם (הרכב) בסיסים, ראשי תיבות (נוטריקון)

סוגי צורנים: צורן גזירה, צורן נטייה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا לכתוב באזור זה

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

פרק א: שם המספר — חובה (20 נקודות)

ענה על שאלה 1.

1. בקטעים שלפניך **הקף** את הצורה הנכונה של כל שם מספר מבין שתי האפשרויות הנתונות.

- בשנת **אלפיים ושלוש עשרה / אלפיים ושלושה עשר** הוכנס למילון אוקספורד המושג "פומו", ונראה כי כיום המושג רלוונטי מתמיד. הקלדה של המילה "פומו" במנוע החיפוש של גוגל מניבה יותר מ**שישים ושלושה אלף / שישים ושלוש אלף** תוצאות.
- כדי ללמוד על הרגלי השימוש שלנו בטלפון החכם ערכו חוקרים סקר, ובו עקבו **חמש / חמישה** ימים בשבוע אחר השימוש בטלפון של קבוצת נבדקים. ממצאי הסקר הראו כי המשתתפים בסקר השתמשו בטלפון החכם שלהם **אלפיים שש מאות ושבע עשרה / אלפיים שש מאות ושבעה עשר** פעמים ביום בממוצע; בקרב רבים מן המשתתפים היה מספר הפעמים גדול פי **שתיים / שניים** מן הממוצע.
- הזמן הממוצע שבו הם השתמשו בטלפון החכם שלהם הוא **מאה ארבעים וחמש / מאה ארבעים וחמישה** דקות ליום.
- **שלושת / שלוש** הרשתות החברתיות הפופולריות ביותר בקרב המשתתפים בסקר הן פייסבוק, ואטסאפ ואינסטגרם. **אחד עשר / אחת עשרה** אחוזים מן המשתתפים בסקר אמרו כי בסביבות השעה שלוש לפנות בוקר הם בודקים אם קיבלו הודעות בטלפון שלהם.
- מדוח שפרסמה חברת בזק עולה כי מספר הגולשים באינטרנט בישראל הוא יותר מ**שישה מיליון / שש מיליון**, וכי כל משתמש בפייסבוק חבר ב**שישה עשר / שש עשרה** קבוצות בממוצע.

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

לפניך שני פרקים: פרק ב – תחביר ופרק ג – מערכת הצורות.
בחר בפרק שלמדת: פרק ב – תחביר או פרק ג – מערכת הצורות.
בפרק שבחרת ענה על השאלות לפי ההוראות.

ציין את שם הפרק שבחרת: _____

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

פרק ב: תחביר (80 נקודות)

בפרק זה ענה על ארבע מן השאלות 2-6 (לכל שאלה – 20 נקודות).

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

תוכל להיעזר בדף העזר לנבחן (עמ' 10-11).

2. לפניך שני משפטים.

(1) סקר שנערך לאחרונה הראה שהצעירים מבליים כיום פחות זמן ברשתות החברתיות.

(2) זמן השימוש שלי בפייסבוק צומצם לארבעים דקות בלבד, ולא קרה שום אסון.

א. ציין לכל משפט את הסוג התחבירי שלו.

ב. • אם המשפט מורכב – תחם את הפסוקית/הפסוקיות שבו, וציין מעל כל פסוקית

שתחמת את התפקיד התחבירי שלה.

• אם המשפט הוא משפט איחוי – תחם את איבריו.

ג. ציין את התפקיד התחבירי של כל אחת מן המילים המסומנות בקו במשפטים (1) ו-(2).

לאחרונה _____

בפייסבוק _____

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

3. א. לפניך הכותרת של טקסט 2.

מחמיצים ונהנים: הכירו את "ג'ומו"

- כותרת זו בנויה משני חלקים. באיזה מן החלקים של הכותרת הנושא הוא סתמי? העתק את החלק. _____
- כיצד מובעת הסתמיות בחלק שציינת? השתמש במונחים דקדוקיים.

ב. לפניך כותרת של כתבה שהתפרסמה ברשת.

הפחד מהחמצה: הכוח שמניע אתכם בחיים

- המר את הכותרת במשפט שלא יהיו בו נקודתיים. (הוסף מילה/מילים על פי הצורך).
- ציין את התפקיד התחבירי של הצירוף "הפחד מהחמצה" במשפט שכתבת.

ג. לפניך שני משפטים.

(1) אני מוזמן לאירועים מעניינים רבים.

(2) אני בוחר לא להגיע לכל האירועים.

המר את שני המשפטים במשפט מורכב בקשר לוגי מתאים.

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

4. לפניך שני משפטים, ובהם חלקים כוללים.

(1) "ג'ומו" אינו רק ההנאה שבהחמצה, אלא גם הידיעה שהשמיים לא ייפלו אם פספסת דבר מה.

(2) סגרו את ואטסאפ, פייסבוק, אינסטגרם וטוויטר, והעולם ישוב לשלוותו.

א. • ציין את התפקיד התחבירי של החלק הכולל במשפט (1).

• ציין את התפקיד התחבירי של החלק הכולל במשפט (2).

• ציין את הקשר הלוגי המשותף לחלקים הכוללים בשני המשפטים.

ב. כתוב את משפט (1) מחדש בלי להשתמש במבנה "אין... אלא...".
שמור על משמעות המשפט.

ג. הסבר מהי תרומתו של המבנה "אין... אלא..." להעברת המסר של הכותב במשפט (1).

ד. הסבר מדוע במשפט (2) לא סומן פסיק לפני וי"ו החיבור הראשונה (לפני המילה "וטוויטר"), ומדוע סומן פסיק לפני וי"ו החיבור השנייה (לפני המילה "והעולם").

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

5. א. לפניך משפט דו־משמעי, ובו פסוקית מצומצמת.

המורה ביקש מן התלמידים להשתתף בקבוצת הוואטסאפ של הכיתה.

- תחם במשפט את הפסוקית המצומצמת.
- ציין מעל הפסוקית המצומצמת את התפקיד התחבירי שלה.
- המר את המשפט הדו־משמעי בשני משפטים, שכל אחד מהם יבטא באופן חד־משמעי משמעות אחת של המשפט.

ב. לפניך משפט, ובו תמורה.

היישמונים ואטסאפ ווייז הם היישמונים הפופולריים ביותר בקרב כלל הגולשים.

- סמן את התמורה במשפט.
- כתוב את המשפט מחדש, באופן שבו התמורה שסימנת תשמש נשוא.

ג. לפניך קטע קצר ובו המילה "לדבריו" כתובה פעמיים, ומסומנת בכל פעם בקו.

ציין מעל כל אחת מן המילים המסומנות בקו את התפקיד התחבירי שלה.

בהרצאה דיבר המרצה על תופעת ה"פומו". לדבריו, תופעה זו משפיעה לרעה על חיינו.

איש מן הנוכחים לא הביע התנגדות לדבריו של המרצה.

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

6. א. לפניך חמישה משפטים. חבר אותם לקטע לכיד ומקושר. השתמש במילות קישור מתאימות, והשמט מילים לפי הצורך.

- (1) מיליוני אנשים ברחבי העולם רשומים כיום ברשתות חברתיות מקוונות.
- (2) הרשתות החברתיות מאפשרות למשתתפים בהן לשתף את חבריהם במידע, בתמונות ובאירועים חשובים.
- (3) לרשתות החברתיות יש חסרונות.
- (4) השימוש המופרז ברשתות החברתיות עלול לגרום להתמכרות.
- (5) ההתמכרות לרשתות החברתיות מעלה את הסיכויים לדיכאון ולחרדה.

ב. לפניך משפט מורכב, ובו פסוקית לוואי.

חברת הטכנולוגיה שפיתחה כלי להגבלת זמן השימוש ברשתות החברתיות זכתה בפרס.

- תחם את פסוקית הלוואי במשפט.
- כתוב את המשפט מחדש: המר את פסוקית הלוואי שבמשפט הנתון בפסוקית סיבה.

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

פרק ג: מערכת הצורות (80 נקודות)

בפרק זה ענה על ארבע מן השאלות 7-11 (לכל שאלה – 20 נקודות).

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

תוכל להיעזר בדף העזר לנבחן (עמ' 10-11).

7. לפניך שבעה משפטים. בכל משפט יש פועל מודגש, ובסוגריים אותו הפועל מנוקד.

ציין בטבלה את השורש ואת הבניין של כל אחד מן הפעלים המודגשים.

הפועל	השורש	הבניין
לאנשים בימינו חשוב להיות מעודכנים (מְעַדְכָּנִים) בנעשה.		
האנשים מוצפים (מוֹצָפִים) במידע.		
המשתמשים מתחילים להתקומם (לְהִתְקוֹמֵם) נגד חברות הטכנולוגיה.		
יש אנשים שהחליטו שלא להיכנע (לְהִכָּנַע) לצורך להיות מעודכן כל הזמן.		
"ג'ומו" מעיד (מַעֲיד) על התבגרות והתפכחות.		
הוצאתי (הוֹצֵאתִי) את הטלוויזיה מהבית.		
נוכחתי (נוֹכַחְתִּי) לדעת שאפשר גם בלעדיה.		

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

8. א. לפניך צירופים ומשפטים, ובהם מילים מודגשות.

העלאה בשכר, **עולים** חדשים, **עלות** כספית, טקסט **עלום** (אנסין),
חברי הוא **עילוי** בנגינה בכינור.

פותר מנגנון **שמעלים** את הפוסטים הפוגעניים מעיני הגולשים.

מיין בטבלה את המילים המודגשות לשתי קבוצות לפי השורש.

--	--

ב. לפניך שלושה משפטים, ובכל אחד מהם פועל מודגש.

ציין את השורש ואת ה**בניין** של כל אחד מן הפעלים.

- בשיעור חינוך גופני **רצתי** (רְצִיתִי) 2,000 מטר.

שורש: _____ בניין: _____

- **הרציתי** (הִרְצִיתִי) לפני הכיתה על תופעת ה"פומו".

שורש: _____ בניין: _____

- **רציתי** (רְצִיתִי) שחבריי יהיו מודעים לתופעה.

שורש: _____ בניין: _____

ג. כתוב את שם הפועל של כל אחד משני הפעלים שלפניך.

- **רצתי** (רְצִיתִי) _____

- **רציתי** (רְצִיתִי) _____

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

9. א. לפניך משפט.

הביטויים של ה"פומו" הם בדיקה אובססיבית של הדואר האלקטרוני, ריענון חוזר ונשנה של אתרים וקבלה בלתי פוסקת של מידע.

לפניך טבלה. העתק מן המשפט ארבעה שמות פעולה, וציין את הבניין של כל אחד מהם.

	שם הפעולה	הבניין
1		
2		
3		
4		

ב. לפניך שלושה משפטים, ובהם שלוש מילים מודגשות שנוצרו בדרך של בסיס וצורן סופי.

- למרות ה**עיפיות** אנחנו הולכים למסיבה.
- ה**צוללן** נשלח לשחרר את העוגן של האונייה.
- העידן ה**נוכחי** מאופיין בחרדת החמצה.

(1) מה המשותף ל**בסיסים** של שלוש המילים המודגשות?

ה**קף** את התשובה הנכונה.

— הבסיסים הם שמות פעולה.

— הבסיסים הם צורות בינוני.

— הבסיסים שאולים מלעז.

— הבסיסים שייכים לאותו משקל.

(2) ציין את המשמעות של הצורן הסופי בכל מילה על פי ההקשר שלה.

_____ **עיפיות** _____ **צוללן** _____ **נוכחי**

(3) איזו מבין שלוש המילים המודגשות יוצאת דופן מבחינת חלק הדיבור שלה? _____

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

10. א. לפניך קטע שחסרים בו פעלים. קרא אותו, וכתוב בכל מקום ריק את הפועל המתאים על פי השורש שבסוגריים. אין צורך לנקד.

החרדה מפני החמצה _____ (ב-ו-א) לידי ביטוי בתחומים רבים בחיינו. בתחום הצרכנות, למשל, החרדה הזאת _____ (ב-ט-א) בחשש של הציבור _____ (פ-ס-ד) הזדמנות לרכוש מוצר או לחוות חוויה. המפרסמים מודעים היטב לחרדה זו, והם מנצלים אותה כדי _____ (נ-ו-ע) את הציבור לפעולה, כלומר כדי לגרום לציבור לרכוש את המוצר או את השירות שהם מציעים לו. קל מאוד _____ (ז-ה-י) את הניצול של תופעת "חרדת ההחמצה" בסיסמאות פרסומת כמו: "אל תפספסו את זה!". השימוש בחרדת ההחמצה _____ (פ-ו-י) במיוחד באתרים להזמנת מלונות ברשת. לא משנה באיזה מלון תבחר, תהליך ההזמנה שלך ילווה בקביעות במשפטים ובאזהרות כמו " _____ (י/ו-ת-ר) רק שני חדרים פנויים!". מתברר כי השיטה הזאת מצליחה, והיא _____ (א-ו-י) באנשים להזמין מהר. החשש של האנשים להחמיץ הזדמנות שהם _____ (ע-נ-י-ן) בה, גובר לעיתים על ההיגיון.

(שים לב: סעיף ב של השאלה בעמוד הבא.)

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

- ב. לפניך קטע שחסרים בו **שמות עצם**. קרא אותו, וכתוב בכל מקום ריק את השם המתאים על פי השורש שבסוגריים. אין צורך לנקד.
- בשנים האחרונות זוכה תעשיית הטלוויזיה ל _____ (פ-ר-ח) חסרת תקדים, בעיקר בזכות ריבוי הערוצים החדשים ו _____ (פ-ת-ח) של מערכות דיגיטליות חדשות שמביאות את הסדרות הטובות ביותר בעולם לכל מכשיר המחובר לאינטרנט.
- בסקר שנערך בשנת 2014 על הרגלי הפנאי של ישראלים, ציינו 45% מן המשתתפים כי ה _____ (צ-פ-י) בסדרות היא ה _____ (ב-ל-י) המועדף עליהם, יותר מ _____ (ק-ר-א) בספרים ומכל פעילות אחרת. סקרים מעודכנים יותר יראו מן הסתם _____ (ע-ל-י) בנתון זה.
- לכאורה, חובבי הטלוויזיה אמורים להיות מרוצים מן ה _____ (ש-פ-ע) הרב המוצע להם בערוצים השונים, אולם רבים מהם חווים בעיקר _____ (ח-ו-ש) של חרדה ותסכול. החרדה והתסכול נובעים בעיקר מן ה _____ (ר-צ-י) של האנשים "להיות בעניינים" ולהשתתף בשיח החברתי ומן החשש שלא יצליחו בכך.

لا تكتب في هذه المنطقة

لا לכתוב באזור זה

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

11. א. לפניך קבוצת מילים. הקף את המילה היוצאת דופן מבחינת השורש.

תְּבַנִּית, בְּנוּיָה, לְהַבְנוֹת, תְּבוּנָה

ב. לפניך קבוצת מילים. הקף את השם היוצא דופן מבחינת המשקל.

מְלוּכָה, מְבוּכָה, מְלוּנָה, מְנוּחָה

ג. המילה יְשׁוּמוֹן שחידשה האקדמיה ללשון העברית היא החלופה העברית למילה

אפליקציה, והמילה צִיָּצוֹן משמשת כדי לציין אדם המשתמש בטוויטר.

ציין את דרך התצורה של כל אחת מן המילים, ופרט אותה.

יְשׁוּמוֹן דרך התצורה: פירוט: _____

צִיָּצוֹן דרך התצורה: פירוט: _____

ד. לפניך שני משפטים, ובכל אחד מהם מודגשת מילה.

(1) מְשַׁפֵּטוֹן של הנשים שהתפרעו בהפגנה יחל בשבוע הבא.

(2) אביה של חברתי הוא מְשַׁפֵּטוֹן ידוע.

השלם את המשפט שלפניך.

במילה המודגשת במשפט (1) סוג הצורן הסופי הוא _____ ומשמעותו _____,

ובמילה המודגשת במשפט (2) סוג הצורן הסופי הוא _____ ומשמעותו _____.

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

עברית: לשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11271

טיוטה

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

[illegible]

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتجّاح، مجلس الطّالاب والشّبيبة القطري"